

Març, un bon mes per a les aus marines

Per **Maties Rebassa**

El mes de març és a les nostres contrades un mes de canvis notoris en l'avifauna que podem contemplar. Per una part, les aus sedentàries canvien radicalment la seva estratègia vital, deixant de banda la seva actitud hivernal poc aparent i sovint silenciosa per començar les seves vistoses i sonores parades nupcials i altres activitats reproductives. I per l'altra, ens abandonen les espècies purament hivernals i van essent poc a poc substituïdes per les espècies estivals.

Això és el que passa a les nostres terres, però no és ben bé així a la mar. El medi marí presenta unes particularitats que el fan diferent al terrestre, i les aus que hi viuen tenen un comportament en certa manera diferent al de les aus terrestres. Per exemple, algunes de les aus estivals reproductores més significatives de la mar balear, com ara el virot petit (*Puffinus*

mauretanicus), fa ja mesos que són presents a les nostres costes, i altres com el corbmari (*Phalacrocorax aristotelis*) poden ja haver acabat de surar els seus polls.

En tot cas, el que sí es compleix és el fet que el mes de març, com passa en el medi terrestre, és un dels mesos amb una major diversitat i riquesa d'espècies observables a la mar. I per tant, des d'aquí vos volem animar a dedicar a les aus marines part del temps que dediqueu a observar i estudiar les aus mallorquines/balears.

Per desgràcia, són encara pocs els ornitòlegs i entusiastes de les aus que, a les nostres Illes, passen llargues hores a la costa o damunt una barca a la recerca d'aus marines, i això fa que encara falti molt per conèixer sobre aquestes espectaculars aus. Certament, es pot esgrimir que la mar balear és un "desert" pel que fa a

densitat i diversitat d'aus marines (sobre tot si es compara amb altres costes més riques, com la catalana o la gallega, per exemple), però això fa que precisament cada observació sigui interessant per ella mateixa, i que valgui molt la pena dedicar els nostres esforços a aconseguir aquestes valuoses observacions.

Per veure aus marines en pas, els caps són uns excel·lents miradors. A Mallorca, llocs com ara el Cap de Formentor, el far de Capdepera, el Cap de ses Salines, Cap Blanc, Cap Enderrocat, Cap de Cala Figuera, i altres semblants a aquests, han estat provats amb èxit per a fer recomptes de virots petits i grans, gavines, mascarells, etc. Això sí, es necessita paciència, molta paciència, per aconseguir veure bons nombres d'aus. No valen les visites de 5 minuts, sovint és necessari passar un parell d'hores escodrinyant la

mar, amb prismàtics o telescopi, per obtenir bons resultats. El mes de març la mar balear es va omplint paulatinament de virots grans, *Calonectris diomedea* (ja hem dit que els virots petits fa mesos que hi són), que poden formar ja dins aquest mes esbarts considerables. La seva observació pot convertir-se en un autèntic plaer per a la vista. Març és també un molt bon mes (per ventura el millor de tots) per a observar algun paràsit gros (*Stercorarius skua*), au robusta i cleptoparàsit a la qual totes les altres aus marines li tenen por. Fins i tot els enormes i espectaculars mascarells (*Sula bassana*) poden ser atacats pels agressius paràsits!

Igualment efectiva pot ser una sortida en barca per a fer censos, encara que la logística d'aquest tipus de recomptes és molt més complicada i no es troba a l'abast de tothom. Això sí, ens pot perme-

Virot, *Calonectris diomedea*

MATIES REBASSA

tre, amb una mica de sort, observar dues aus que dins el mes de març comencen a abandonar la mar Mediterrània i que rarament es deixen veure des de la costa: el simpàtic cadafet (*Fratercula arctica*) i la gavinet de tres dits (*Rissa tridactyla*).

Dins el mes de març també poden ser molt productives les visites a les esculleres, ports i cales abrigades just després de forts temporals de vent, ja que en aquests llocs arrecerats s’hi poden refugiar temporalment moltes aus costaneres (gavines, llambrítges, corbmarins, etc.). La gavina de cap negre (*Larus melanocephalus*) pot ser una de les més celebrades, sovint acompanyada per gavines d’hivern o ploradores (*Larus ridibundus*), llambrítges de bec llarg (*Sterna sandvicensis*) i per les primeres gavines roges (*Larus audouinii*) recentment retornades de les costes africanes.

Com podeu veure, són moltes les sorpreses que ens pot deparar la mar a acabaments d’hivern i començaments de primavera, així que no vos oblideu, a l’hora de planificar les vostres sortides “de camp”, de deixar alguns dies per a les sortides “de mar”, bé sigui trepitjant terra ferma (a caps, ports, cales abrigades...) o des d’embarcació. Amb una mica de paciència i una altra mica de perseverància, vos auguram moments ben satisfactoris, d’aquells que es recorden durant molt, molt de temps. •

Mascarell, *Morus bassanus*

LLUÍS PARPAL

Gavina cendrosa, *Larus canus*

MATIES REBASSA

Llambritja de bec llarg
Sterna sandvicensis

TONI MUÑOZ

TONI MUÑOZ